

OSMANLI
İMPARATORLUĞUNDA

DEVLET VE EKONOMİ

MEHMET GENÇ

ÖTÜKEN

OSMANLI DEVLETİ'NİN KURULUŞUNUN 700. YILINA ARMAĞAN

OSMANLI
İMPARATORLUĞUNDA
DEVLET VE EKONOMİ

Mehmet Genç

OTÜKEN

YAYIN NU: 486
KÜLTÜR SERİSİ: 186

ISBN 975-437-338-8

ÖTÜKEN NEŞRİYAT A.Ş.
İstiklâl Cad. Ankara Han 99/3 80060 Beyoğlu-İstanbul
Tel: (0212) 251 03 50 • Faks: (0212) 251 00 12
İnternet: www.otuken.com.tr

Kapak Tasarımı: Özkul Eren
Dizgi - Terfip: Ötüken
Baskı: Özener Matbaası
Cilt: Yedigün Mücellithanesi
İstanbul - 2000

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ

Hac Yolunda Bir Karınca / 15

GİRİŞ YERİNE / 33

BİRİNCİ BÖLÜM

İKTİSADÎ DÜNYA GÖRÜŞÜ

- 1 • Osmanlı İktisadî Dünya Görüşünün İlkeleri / 43
- 2 • Osmanlı İmparatorluğunda Devlet ve Ekonomi / 53
- 3 • Osmanlı İktisadî Dünya Görüşünün Klâsik Prensipleri ve Temel Değerleri / 68
- 4 • 19. Yüzyılda Osmanlı İktisadî Dünya Görüşünün Klâsik Prensiplerindeki Değişme / 87

İKİNCİ BÖLÜM

MALÎ SİSTEM ve EKONOMİ

- 5 • Osmanlı Maliyesinde Malikâne Sistemi / 99
- 6 • 18. Yüzyıla Ait Osmanlı Mali Verilerinin İktisadi Faaliyetin Göstergesi Olarak Kullanılabilirliği Üzerinde Bir Çalışma / 153
- 7 • Esham: İç Borçlanma / 186
- 8 • Osmanlı Devletinde İç Gümrük Rejimi / 196

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
SANAYİ, TİCARET ve ESNAFLIK

- 9 • 15-16. Yüzyıllarda Osmanlı Devletinde İç ve Dış Ticaret / 205
- 10 • 18. Yüzyılda Osmanlı Ekonomisi ve Savaş / 211
- 11 • 18. Yüzyılda Osmanlı Sanayii / 226
- 12 • 18. Yüzyılda Osmanlı Sanayiinde Değişmeler ve Devletin Rolü / 255
- 13 • 18. Yüzyılda Türkiye'den Fransa'ya Yapılan
Pamuklu İhracatı ile İlgili Bir Araştırma Hakkında Düşünceler / 265
- 14 • 17.-19 Yüzyıllarda Sanayi ve Ticaret Merkezi Olarak Tokat / 272
- 15 • Osmanlı Esnafı ve Devlet / 293

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
İSTANBUL ve FETHİ

- 16 • İstanbul'un Fethi / 311
- 17 • I. Uluslararası Fetih Sempozyumu Konuşması / 314
- 18 • Fethin İktisadî Sonuçları / 318
- 19 • İki İmparatorluğun Başkenti İstanbul / 323
- 20 • 2. Uluslararası Fetih Sempozyumu Bir Değerlendirme Konuşma / 327

BEŞİNCİ BÖLÜM
DİĞER MAKALE ve KONUŞMALAR

- 21 • Kalkınma Meselemize Tarihi Yaklaşım / 333
- 22 • Osmanlı Arşivinden Yararlanma Yöntemi / 343
- 23 • Tarih Araştırmaları Oturumu Üzerine Bir Değerlendirme / 350
- 24 • Fahri Doktora Töreni Konuşması / 358

Kısaltmalar / 363
Bibliyografya / 365
Makalelerin Daha Önce Yayımlandığı Kaynaklar / 367